

CZU 63:31(478)

**STUDIUL STATISTIC AL ACTIVITĂȚII AGRICOLE
ÎN REPUBLICA MOLDOVA**

Nadejda GUȚUL, *studentă, Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului,
Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți*
Conducător științific: **Irina MOVILĂ**, *dr. hab., conf. univ.*

Abstract: *This article will focus on the evolution and development of agriculture in the Republic of Moldova. We will analyze the problems that affect all indicators of economic development, including the development of agriculture, crop production and animal husbandry. I suggest you analyze the statistics to better understand the situation*

in the state. Also, thanks to many organizations, we will try to find solutions to problems that reduce our product indices. Let's try to find the volume of products that is involved in export and import. And as a result, we will be able to analyze the impact of agriculture on the economic state of the country.

Keywords: *agriculture, crop production, animal husbandry, import, export, economy, statistics, climate change, foreign investment, new technologies, CIS, BNS, EU.*

Agricultura este știința, arta sau practica care se ocupă cu procesul producerii de hrană vegetală și animală, fibre, respectiv diverse materiale utile prin cultivarea sistematică a anumitor plante și creșterea animalelor. Termenul de agricultură provine din cuvintele latine *agri*, desemnând câmp, și *cultura*, însemnând cultivare, în sensul de prelucrare mecanică și chimică a solului pentru a fi apt pentru cultivarea plantelor. În secolele precedente, agricultura a fost caracterizată prin productivitatea consolidată, prin înlocuirea forței de muncă a oamenilor cu îngrășăminte și pesticide sintetice, reproducere selectivă și mecanizare. Istoria recentă a agriculturii a fost strâns legată de unele probleme politice, precum poluarea apei, biocombustibilii, organismele modificate genetic, tarifele și subvențiile pe teren. Procesul agricol a evoluat odată cu evoluția omului, redefinind structura existentă a omului.

În Moldova, transformarea pieței a fost complicată, în primul rând, de ruperea legăturilor economice cu alte republici sindicale și de încetinirea creșterii economice în Rusia și Ucraina, principalele țări consumatoare de bunuri moldovenești. Printre alți factori care au avut un impact negativ asupra situației economice din republică, ar trebui să fie recunoscut conflictul etno-politic pe teritoriul Transnistriei. Drept urmare, Republica Moldova a pierdut o parte din teritoriul său care a reprezentat a șaptea din populație și până la 40% din potențialul economic al fostei Republici Sovietice Socialiste Moldovenești.

Țara, situată în sud-estul Europei, între România și Ucraina, cu soluri negre bogate în humus și climă temperată, s-a bazat foarte mult pe agricultură de-a lungul istoriei sale. Moldova este o țară aproape în totalitate fără ieșire la mare, de aceea în economia moldovenească cel mai mare rol îl joacă sectorul agricol, fiindcă țara are un climat foarte favorabil și un teren fertil.

Tabloul 1. Harta administrativă a Republicii Moldova

Suprafața totală	3,38 milioane ha
Terenuri agricole	2,48 m ha
Teren arabil	1,82m ha
Plantații multianuale	0,3 m ha
Lunci și pășune	0.36m ha
Structura producției agricole:	
1. Exploatații agricole private	73.8%
2. Exploatații de stat	26.2%

Sursa: preluat de autor după datele din sursa [2]

O parte semnificativă a populației Republicii Moldova locuiește în mediul rural și aproximativ 1/3 este angajată în sectorul agricol. Cu toate acestea, ponderea agriculturii în structura PIB-ului total este de numai aproximativ 13%. Totuși salariul lucrătorilor agricoli este unul dintre cele mai mici din țară.

Una dintre principalele probleme este și faptul că satele se golesc rapid. Infrastructura rurală rămâne într-o stare de degradare, deoarece nevoia de drumuri, energie și apă au un impact negativ asupra dezvoltării agriculturii.

Următoarea problemă care afectează dezvoltarea agriculturii este schimbarea frecventă a condițiilor climatice. Fenomenele meteorologice extreme au ca rezultat o variabilitate ridicată a recoltelor agricole, cu consecințe negative asupra securității alimentare și economiei naționale. De asemenea, seceta, eroziunea, salinitatea sporită duc la degradarea solului. În cele din urmă, acest lucru duce la prețuri mai mari, apariția unor noi boli și dăunători de mediu. Deși există multe probleme cu care se confruntă Republica Moldova, aici totuși se cultivă cele mai multe tipuri de fructe și legume, precum și cartofi, cereale și semințe oleaginoase, deoarece acest lucru este facilitat de condițiile climatice și fertilitatea naturală ridicată a solului. În ultima perioadă, țara exportă și cabluri electrice, echipamente electronice și unelte pentru automobile.

În primul rând, Republica Moldova este implicată activ în căutarea investițiilor străine directe (ISD) pentru rezolvarea problemelor de stat. În 2011, fluxurile ISD (Inther Software Development) s-au ridicat la 274 milioane de euro, ceea ce reprezintă cu 44,5% mai mult decât în 2010. Tot în 2011, ISD au reprezentat 3,91% din PIB-ul țării, aceste date sunt specificate în documentele principale ale Băncii Mondiale. În ciuda acestui fapt, sectorul agricol rămâne neatractiv pentru ISD. Cred că acest lucru se datorează faptului că sunt necesare investiții pe termen lung în agricultură și industrie și este nevoie de stabilitate politică și economică.

Conform datelor MEIPO (Moldova Investment and Export Promotion Organization), am încercat să creez o diagramă a investițiilor primite în Moldova pe parcursul anului 2019:

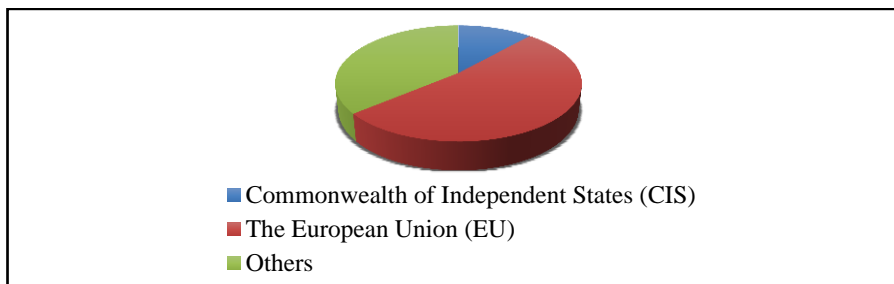

Figura 1. Datele MEIPO, 2019

Sursa: prelucrată de autor în baza sursei [5]

În opinia mea, una dintre problemele importante ale republicii este dependența de importuri la nivelul de aproximativ 97%, care sunt enumerate în manualul de cercetare „Evaluarea situației privind agricultura și dezvoltarea rurală în țările parteneriatului estic Republica Moldova”. Principalii parteneri comerciali ai Moldovei sunt Uniunea Europeană și CSI (Comunitatea Statelor Independente), care împreună reprezintă 90% din comerțul exterior al țării. În continuare, vreau să ofer un grafic al exporturilor și importurilor, pentru a afișa o imagine reală a situației economice din republică:

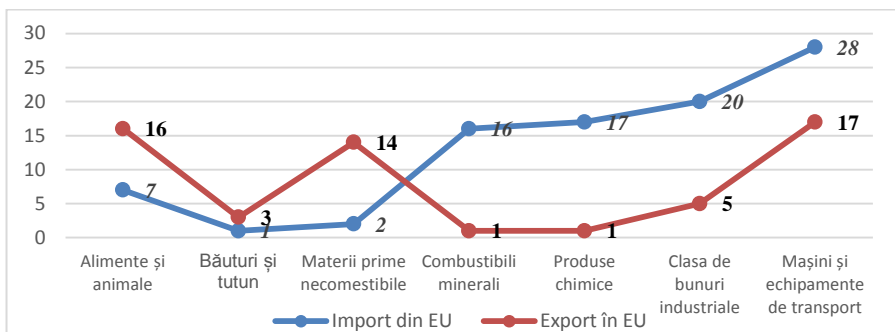

Figura 2. *Principalele produse de comerț prin import și export în UE (în %)*
Sursa: prelucrată de autor în baza sursei [2]

Studiind datele din statistici, am observat că în ultimii ani, comerțul net cu produse agroalimentare a scăzut, în timp ce comerțul net cu produse neagricole a rămas la un nivel constant. Cred că acesta este un indicator îngrijorător care arată că sunt necesare măsuri urgente pentru îmbunătățirea producției locale pentru a aborda aceste probleme, care pot înlocui importurile și consolida exporturile. Din câte știm din toate datele statistice, exportul de produse agroalimentare reprezintă o parte semnificativă a exportului total, deoarece cele mai necesare produse pentru export sunt vinul și băuturile alcoolice, fructele și legumele proaspete, precum și cele prelucrate. Aceasta reprezintă aproximativ 40% din exporturi, ceea ce îmbunătățește în principal starea economică a țării.

Am studiat statisticile de activitate agricolă în Republica Moldova și pot afirma că Biroul Național de Statistică indică faptul că volumul total al producției agricole în fermele de toate categoriile, cum ar fi întreprinderile agricole, ferme și gospodăriile, a fost 72,9% în 2020. Dacă comparăm cu coeficientul producției în 2020 și 2019, putem observa o scădere a volumului total al producției agricole cu 27,1%, elaborat de Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova. Propun revizuirea și studierea datelor, elaborate de BNS, indicând toți indicii produselor agricole, producției vegetale și produselor zootehnice.

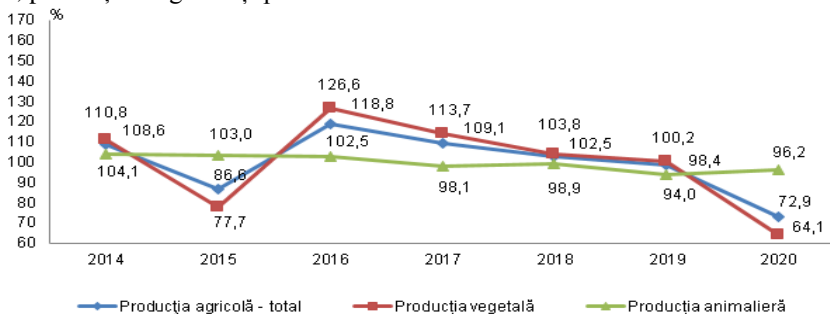

Figura 3. *Indicii volumului producției agricole în gospodăriile de toate categoriile, 2014-2020*

Sursa: prelucrată de autor în baza sursei [1]

În cadrul evaluării sectoriale efectuate de experții naționali și internaționali (Comunicarea Națională Trei a Republicii Moldova, 2013; Proiect ADA/UNDP, 2015), s-au propus spre incorporarea în planificarea sectorială următoarele măsuri de adaptare la schimbările climatice:

- I. utilizarea eficientă a apei;
- II. introducerea tehnologiilor pentru mărirea infiltrației și retenției apei, diminuarea pierderilor umidității solului;
- III. cultivarea soiurilor de culturi rezistente la condiții de temperaturi ridicate și secetă;
- IV. introducerea mai multor culturi de iarnă;
- V. aplicarea sistemelor de cultivare, care reduc pierderea apei;
- VI. creșterea eficienței în combaterea dăunătorilor;
- VII. oferirea de asistență fermierilor, astfel încât să-și adapteze metodele de producție;
- VIII. asigurarea accesului la informații privind metodele de adaptare a producției agricole la efectele schimbărilor climatice etc.

În opinia mea, toate aceste metode sunt eficiente pentru dezvoltarea ulterioară a agriculturii în țara noastră. Mi-aș dori foarte mult să putem păstra ceea ce avem în stat. Dacă este posibil, multiplicați toți indicatorii anuali. Îmi doresc foarte mult să atingem un nivel înalt de dezvoltare nu numai a acestei activități, ci și a dezvoltării statului, astfel încât produsele noastre moldovenești să fie pe rafturile magazinelor din Moldova.

În concluzie, pot să spun că dezvoltarea zonelor rurale este una dintre prioritățile țării, deoarece în aceste așezări există mai multe terenuri pentru creșterea produselor agricole, ceea ce va crește semnificativ indicii generali ai producției.

Bibliografie:

1. Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova [online] [citat 12.03.2021]. Disponibil: <https://statistica.gov.md/newsview.php?l=ro&idc=168&id=6897>
2. BIROUL REGIONAL AL FAO, *Evaluarea situației privind agricultura și dezvoltarea rurală în țările parteneriatului estic Republica Moldova*, Republica Ungaria, 2012
3. *Coordonarea, monitorizarea și evaluarea activităților din domeniul schimbărilor climatice din Republica Moldova* [online] [citat 12.03.2021]. Disponibil: <http://portal.clima.md/index.php?l=ro>
4. *Economia Republicii Moldova* [online] [citat 12.03.2021]. Disponibil: https://ro.wikipedia.org/wiki/Economia_Republicii_Moldova#Sectoarele_economiei
5. *Moldova Investment and Export Promotion Organization* [online] [citat 12.03.2021]. Disponibil: <https://www.miepo.md/>
6. MOVILĂ, Irina. The strategic development of human resources as a priority policy in the agriculture of the Republic of Moldova. In: *Організаційно-економічна та правові проблеми розвитку сільського господарства та сільських територій: Збірник наукових доповідей та статей*. Львів: Видавництво НВФ ТЗОВ „Українські технології”. 2012, p. 61-65, ISBN 978-966-345-257-9.
7. MOVILĂ, Irina. *Statistica teoretică și economică: Manual pentru studenții profilului economic*. Bălți: Presa universitară bălțeană, 2015. 246 p. ISBN 978-9975-50-160-6.